POSELSTVÍ PAPEŽE JANA PAVLA II. K XXXIII. SVĚTOVÉMU DNI SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ 16. KVĚTNA 1999

„Sdělovací prostředky – přátelský doprovod těch, kdo hledají Otce“

Drazí bratři a drahé sestry,

1. Blížíme se k Velkému jubileu, dvoutisícímu výročí narození Ježíše Krista, vtěleného Božího Slova, k oslavě, která otevře dveře třetímu křesťanskému tisíciletí. V tomto posledním roce příprav se církev obrací k Bohu - našemu Otci a rozjímá o *tajemství jeho nekonečného milosrdenství.* On je Bůh, z něhož pochází veškerý život a k němuž se zase vrací. On nás doprovází od narození až do smrti jako náš přítel a ten, kdo putuje spolu s námi.

Pro letošní *Světový den sdělovacích prostředků* jsem zvolil téma *„Sdělovací prostředky - přátelský doprovod těch, kdo hledají Otce.“* Toto téma *přináší dvě otázky*: jakým způsobem mohou sdělovací prostředky působit spolu s Bohem, a ne proti němu? Jakým způsobem se mohou stát „přátelským doprovodem“ pro všechny, kdo hledají ve svém životě láskyplnou Boží přítomnost? Je v něm zahrnuté i *potvrzení jisté skutečnosti a důvod k díkům:* sdělovací prostředky totiž lidem hledajícím Boha někdy poskytují možnost nově číst jak knihu přírody - království rozumu, tak knihu Božího zjevení, Bibli - království víry. Toto téma přináší také *výzvu a naději:* aby lidé odpovědní za svět sdělovacích prostředků stále více napomáhali hledání smyslu, spíše než ho brzdili, což je jádrem lidského života.

2. Existovat jako lidské bytosti znamená pustit se do hledání. Jak jsem zdůraznil ve své nedávné encyklice *Fides et ratio,* veškeré lidské hledání je vlastně *hledáním Boha:* „Víra a rozum jsou jako dvě křídla, jimiž se lidský duch pozvedá k nazírání pravdy. Touhu poznat pravdu a nakonec poznat Boha samého, vložil totiž do lidského srdce Bůh, aby člověk tím, že pozná a bude milovat jeho, mohl dosáhnout také plné pravdy o sobě samém“ (s.1). Velké jubileum bude oslavou Boha, jenž je cílem všeho lidského hledání, oslavou nekonečného milosrdenství, po němž touží všichni muži a ženy, ačkoli jim v tom často brání hřích, takže to je, podle slov svatého Augustina, jako by hledali správnou věc na nesprávném místě (srv. *Vyznání,* X, 38). Hřešíme, když hledáme Boha tam, kde jej nelze nalézt.

Proto hovořím-li o „těch, kdo hledají Otce“ – což je tématem letošního Světového dne sdělovacích prostředků – mám na mysli *všechny muže a všechny ženy.* Všichni totiž hledají, avšak ne všichni na správném místě. Toto téma přiznává velký vliv sdělovacích prostředků na současnou kulturu, a tím i jejich mimořádnou odpovědnost při podávání svědectví pravdy o životě, o lidské důstojnosti, o autentickém významu naší svobody a naší vzájemné závislosti.

3. Při tomto lidském hledání chce církev být přítelkyní sdělovacích prostředků, neboť ví, že jakákoli forma spolupráce bude sloužit k prospěchu všech. Spolupráce znamená také lépe se navzájem poznávat. Někdy mohou být vztahy mezi církví a sdělovacími prostředky ohroženy vzájemným neporozuměním, z něhož se rodí obavy a nedůvěra. Je pravdou, že kultura církve a kultura sdělovacích prostředků se liší. V některých bodech je protiklad mezi nimi velmi silný. Nicméně zde není důvodu, kvůli němuž by tyto rozdíly měly znemožňovat přátelství a dialog. V nejhlubších přátelstvích často právě odlišnosti povzbuzují k tvořivosti a k upevnění vztahů.

Kultura *paměti*, která je vlastní církvi, může uchránit kulturu *pomíjivých zpráv*, vlastní sdělovacím prostředkům, před zapomněním, které pohlcuje naději. Sdělovací prostředky mohou zase pomáhat církvi hlásat evangelium s veškerou jeho neutuchající svěžestí, v každodenní realitě lidského života. Kultura *moudrosti,* jež je vlastní církvi, může zabránit tomu, aby se kultura *informace*, vlastní sdělovacím prostředkům, nestala jen hromaděním faktů postrádajících smysl. Sdělovací prostředky mohou, na druhé straně, napomáhat moudrosti církve bděle vnímat stále nové poznání, které současnost přináší. Církevní kultura *radosti* může uchránit kulturu *zábavy*, vlastní sdělovacím prostředkům, od toho, aby se stala bezduchým únikem před pravdou a odpovědností. Sdělovací prostředky mohou církvi pomáhat lépe pochopit, jak komunikovat s lidmi přitažlivým a příjemným způsobem. To je jen několik příkladů toho, jak může užší a hlubší spolupráce vedená v duchu přátelství pomáhat církvi i sdělovacím prostředkům k tomu, aby sloužily mužům a ženám naší doby při hledání smyslu a seberealizaci.

4. Možnosti komunikace mezi jednotlivci a skupinami lidí z celého světa nikdy nebyly tak velké jako dnes, a to díky rozvoji informačních technologií. Paradoxem je, že právě síly přinášející lepší komunikaci mohou vést i k růstu odcizení a egocentrismu. Naše doba je tedy dobou *hrozby a příslibu*. Žádný člověk dobré vůle netouží po tom, aby převažovala hrozba, která by ještě více prohloubila lidské utrpení, tím méně na konci století a tisíciletí, které poznalo tolik útrap.

Hleďme naopak s velkou nadějí do nového tisíciletí a důvěřujme, že se najdou lidé, ať v církvi, či ve sdělovacích prostředcích, kteří budou ochotni spolupracovat na tom, aby zaručili vítězství *příslibu* nad *hrozbou*, komunikace nad odcizením. Díky tomu se svět sdělovacích prostředků bude pro všechny lidi stále více stávat *přátelským doprovodem,* neboť jim bude předkládat „zprávy“ hodné paměti, informace plné moudrosti a zábavu, jež bude zdrojem radosti. Vytvoří takový svět, v němž církev a sdělovací prostředky budou moci společně sloužit dobru lidstva. To je nezbytné, pokud chceme, aby moc sdělovacích prostředků nebyla ničivou silou, ale tvůrčí láskou odrážející lásku Boha, jenž je „Otec všech, který je nade všemi, proniká všecky a je ve všech“ (*Ef* 4,6).

Přeji všem, kdo působí ve světě sdělovacích prostředků, aby poznali radost božského doprovodu, aby tím, že poznají přátelství s Bohem mohli být přáteli všem mužům a ženám putujícím do domu Otce, jemuž patří čest a sláva, chvála a díky, spolu se Synem i Duchem svatým na věky věků.

24. ledna 1999, v den památky svatého Františka Saleského

Jan Pavel II.

VYDAL SEKRETARIÁT ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE
PRAHA 1999
(PRO VNITŘNÍ POTŘEBU)